

RENTELOZE LENING OF EEN LENING TEGEN VERMINDERDE RENTEVOET

Een werkgever kan een werknemer of een bedrijfsleider een lening tegen gunstige voorwaarden (renteloos of tegen verminderde rentevoet) toekennen. Het voordeel dat voortvloeit uit de afwezigheid van enige rente of uit de verminderde rentevoet maakt een voordeel van alle aard uit dat zowel aan belasting als aan sociale zekerheidsbijdragen is onderworpen.

De toekenning van een lening door een andere entiteit dan een kredietinstelling impliceert in principe eveneens dat de reglementering zoals voorzien door de wet van 12 juni 1991 betreffende het consumentenkrediet nageleefd moet worden.

Met betrekking tot de toekenning van een dergelijke lening door een kredietinstelling verwijzen wij u graag naar de fiche inzake “Prijzverminderingen” (dat het onderwerp over kortingen toegekend door *de werkgever* op producten die *hij* fabriceert of verkoopt of op diensten die *hij* levert behandelt).

I FISCAALRECHTELIJKE ASPECTEN

1 Voor de verkrijger

1.1 Principes

De toekenning van een renteloze lening of een lening tegen verminderde rentevoet door de werkgever aan zijn werknemers of bedrijfsleiders, maakt een belastbaar voordeel van alle aard uit.

Het belastbaar voordeel van alle aard is gelijk aan het verschil tussen:

- de referentierentevoot, die per type van lening verschilt, en
- de rentevoet die aan de ontlener wordt aangerekend¹.

¹ Artikel 18, § 3 van het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Opmerking: de tariefvermindering voor kinderen ten laste wordt niet in aanmerking genomen in de intrestvoet die aan de ontlenaar wordt aangerekend. Evenmin wordt de conventionele rentevoetvermindering die door de werkgever wordt toegekend voor één of meerdere kinderen die de werknemer ten laste heeft in aanmerking genomen om het voordeel van alle aard te bepalen.

1.2 Waardering van het belastbaar voordeel

1.2.1 Hypothecaire leningen

Voor hypothecaire leningen geldt de hierna aangegeven referentierentevoet van het jaar waarin de leningsovereenkomst is gesloten:

Jaar waarin de leningsovereenkomst is gesloten	In aanmerking te nemen referentierentevoet voor leningen waarvan de terugbetaling door een gemengde levensverzekering is gewaarborgd	In aanmerking te nemen referentierentevoet voor andere leningen
1985	9,50 %	9,75 %
1986	7,50 %	7,50 %
1987	7,25 %	7,25 %
1988	7,25 %	7,00 %
1989	7,25 %	7,00 %
1990	9,50 %	9,25 %
1991	10,25 %	10,25 %
1992	9,25 %	8,25 %
1993	8,00 %	7,65 %
1994	7,25 %	7,10 %
1995	7,00 %	6,75 %
1996	6,50 %	6,50 %
1997	6,00 %	6,00 %
1998	5,75 %	5,75 %
1999	5,75 %	5,50 %
2000	5,75 %	6,50 %
2001	5,60 %	6,10 %
2002	5,75 %	5,60 %
2003	4,85 %	4,80 %
2004	4,95 %	4,60 %
2005	4,89 %	3,90 %
2006	4,94 %	4,30 %
2007	5,46 %	4,90 %
2008	5,58 %	5,40 %
2009	5,19%	4,30%

2010	4,69%	3,92%
------	-------	-------

1.2.2 Niet-hypothecaire leningen met vaste looptijd

Voor niet-hypothecaire leningen met vaste looptijd geldt de referentierentevoet van het jaar waarin de leningsovereenkomst gesloten is en wordt die referentierentevoet vastgesteld:

- wanneer de leningsovereenkomst gesloten is na 31 december 1984:
 - ofwel op basis van het hierna voor het betreffende jaar aangegeven maandelijks lastenpercentage, waarbij voor de vanaf 1 januari 1986 gesloten leningen onderscheid wordt gemaakt tussen de leningen gesloten om de aankoop van een wagen te financieren en de andere:

Jaar waarin de leningsovereenkomst is gesloten	Maandelijks lastenpercentage voor leningen om de aankoop van een wagen te financieren	Maandelijks lastenpercentage voor andere leningen
1985	0,62	0,62
1986	0,44	0,49
1987	0,40	0,49
1988	0,38	0,46
1989	0,38	0,46
1990	0,45	0,54
1991	0,55	0,60
1992	0,46	0,46
1993	0,42	0,48
1994	0,40	0,47
1995	0,35	0,40
1996	0,30	0,35
1997	0,25	0,30
1998	0,25	0,35
1999	0,23	0,30
2000	0,28	0,33
2001	0,26	0,32
2002	0,26	0,33
2003	0,26	0,33
2004	0,23	0,30
2005	0,22	0,29
2006	0,21	0,31
2007	0,24	0,36
2008	0,25	0,36

2009	0,22	0,32
2010	0,20	0,30

- ofwel op basis van het reële jaarlijks lastenpercentage voor het betreffende jaar berekend met de formule:

$$\text{reël jaarlijks lastenpercentage} = \text{maandelijks lastenpercentage} \times 24 \times \frac{\text{terugbetalingstermijn in maanden}}{\text{terugbetalingstermijn in maanden} + 1}$$

1.2.3 Niet-hypothecaire leningen zonder welbepaalde looptijd

Voor niet-hypothecaire leningen zonder welbepaalde looptijd geldt de hierna aangegeven referentierentevoet van het jaar waarin de ontleners over de geleende bedragen heeft beschikt:

Jaar waarin de ontleners over de geleende bedragen heeft beschikt	In aanmerking te nemen referentierentevoet
1985	12,00 %
1986	9,75 %
1987	8,75 %
1988	8,25%
1989	9,50 %
1990	12,75 %
1991	12,75 %
1992	12,00 %
1993	10,50 %
1994	9,25 %
1995	8,25 %
1996	7,25 %
1997	7,00 %
1998	7,25 %
1999	6,75 %
2000	7,90 %
2001	8,60 %
2002	8,00 %
2003	7,40 %
2004	7,60 %
2005	8,00 %
2006	8,20 %
2007	10,40 %
2008	11,20 %
2009	10,30 %
2010	9,00%

1.3 Tijdstip waarop het voordeel wordt verkregen

1.3.1 Hypothecaire leningen en niet-hypothecaire leningen met vaste looptijd waarvan het kapitaal periodiek wordt afgelost

De ontleners wordt geacht bij elke aflossing een voordeel te hebben verkregen dat systematisch wordt berekend op het vóór de aflossing nog terug te betalen kapitaal.

1.3.2 Hypothecaire leningen en niet-hypothecaire leningen met vaste looptijd waarvan het kapitaal ineens wordt terugbetaald op het einde van de looptijd van de lening

De ontleners wordt geacht het voordeel te hebben verkregen bij elke rentevervaldag indien het een lening tegen verminderde rentevoet betreft en bij het einde van elke kalendermaand indien de lening daarentegen renteloos is toegestaan. Het voordeel wordt telkens berekend op het aanvangsbedrag van de lening.

1.3.3 Niet-hypothecaire leningen zonder welbepaalde looptijd

De ontleners wordt geacht het voordeel te hebben verkregen bij het einde van elke kalendermaand tijdens dewelke de ontleners over het ontleende bedrag heeft beschikt. Het voordeel wordt per maand berekend volgens de gemiddelde stand van de lening.

1.4 Aangifte van het belastbaar voordeel

Het voordeel van alle aard zoals het hiervoor werd berekend, wordt belast volgens de progressieve belastingschalen. Op dit voordeel dient eveneens bedrijfsvoorheffing te worden ingehouden (in de praktijk wordt deze bedrijfsvoorheffing ingehouden op het loon van de werknemer).

Het voordeel van alle aard dat voortvloeit uit de toekenning van een renteloze lening of een lening tegen verminderde intrestvoet moet vermeld worden op de fiscale fiche 281.10. Indien dit niet gebeurt riskeert de vennootschap een aanslag op geheime commissielonen van 300 %, te verhogen met de crisisbelasting.

2 Voor de werkgever

De kosten verbonden aan de toekenning van een renteloze lening of een lening aan verminderde rentevoet, zijn in hoofde van de werkgever fiscaal aftrekbaar als bezoldiging.

II SOCIALE ZEKERHEIDSRECHTELIJKE ASPECTEN

Het voordeel dat voortvloeit uit een renteloze lening of een lening aan verminderde rentevoet roept talrijke vragen op, nu geen enkele wettelijke tekst dit behandelt.

De RSZ beschouwt het voordeel dat voortvloeit uit de toekenning van een renteloze lening of een lening aan een verminderde rentevoet in vergelijking met de marktrentevoet als loon onderworpen aan sociale zekerheidsbijdragen (aangezien het een voordeel betreft dat waardeerbaar is in geld en waarop de werknemer recht heeft ten laste van de werkgever ingevolge zijn dienstbetrekking²). Volgens de RSZ stemt het voordeel dus overeen met het verschil tussen de toegekende rentevoet en de marktrentevoet (of de referentierentevoet toegepast op fiscaal vlak).

Claeys & Engels

Juni 2011

www.claeysengels.be

Dit document is bestemd om algemene informatie te geven over de fiscale en sociale zekerheidsrechtelijke aspecten van het behandelde onderwerp. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Dit document bevat echter geen juridische analyse of advies en kan in geen geval de aansprakelijkheid van Claeys & Engels in het gedrang brengen.

² Artikel 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.